

# Metodiikka

Raportissa esitetyt tiedot on luotu kahdesta TNS Kantarin suorittamasta tutkimusvaiheesta Tanskassa, Ruotsissa, Ranskassa, Saksassa, Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Suomessa ja Alankomaissa.

## Ensimmäinen vaihe

Yhteensä n=7220 aikuista (16-64-vuotiaista) tutkittiin 22.11.-2.12.2019 tasaisesti jaettuna seitsemän maan kesken. Jokaisen maan otos on painotettu edustamaan 16-64-vuotiaista aikuisväestöä. Huomaa, että tutkimuksen tulokset on pyöristetty analyysin ja lukemisen helpottamiseksi.

## Toinen vaihe

Yhteensä n=7291 aikuista tutkittiin 25.-29.6.2020 tasaisesti jaettuna seitsemän maan kesken. Jokaisen maan otos on painotettu edustamaan 16-64-vuotiaista aikuisväestöä. Huomaa, että tutkimuksen tulokset on pyöristetty analyysin ja lukemisen helpottamiseksi.

Vattenfallin raportti

# Seurantatutkimus: Ilmastonmuutos on edelleen keskeisin maailmanlaajuinen ongelma

Vertaileva analyysi:  
Joulukuu 2019 vs. kesäkuu 2020



# Ilmastonmuutos pysyy ihmisten suurimpana huolenaiheena

Kun suoritimme alkuperäisen tutkimuksemme, ilmastonmuutosta ei nähty vain erittäin keskeisenä asiana vaan aikamme suurimpana haasteena ennen kaikkia muita maailmanlaajuisia ongelmia. Uusin analyysimme osoittaa, että tilanne on edelleen sama kuusi kuukautta myöhemmin. Vaikka näemme jyrkän nousun ihmisten huolossa epidemioiden ja taloudellisen taantuman suhteen - mikä on odotettavissa meneillään oleva terveyskriisi huomioiden - suurimmalle osalle vastaajista ilmastonmuutos pysyy tärkeimpänä maailmanlaajuisena ongelmana, johon tulee reagoida.

Löydökset ovat jonkin verran yllättäviä, koska erään psykologian hypoteesin mukaan ihmiset kestävät kerrallaan vain rajallisen määrän huolta (ns. finite pool of worry). Tämä tarkoittaa, että kun ihmisten huolen taso yhdestä ongelmasta nousee, huoli muista ongelmista yleensä laskee. Olemme havainneet sen sijaan, että ilmastoasenteet eivät ole muuttuneet huomattavasti. Tämä osoittaa, että ilmastonmuutos on vakiintunut kestäväksi huolenaiheeksi Euroopan kansalaisten

mielissä. Tulokset ovat myös samankaltaisia Yalen yliopiston ja George Masonin yliopiston tutkijoiden äskettäin julkaiseman Climate Change in the American Mind -tutkimuksen kanssa. He havaitsivat saman vakaan trendin amerikkalaisten asenteissa ilmastonmuutosta kohtaan.

Toinen tuloksia tulkittaessa huomioon otettava ulottuvuus on se tosiasia, että ilmastonmuutos ei vain näytä vakiintuneen pysyväksi huolenaiheeksi, vaan se on myös tärkeä maailmanlaajuinen ongelma. Siihen tulee tarttua pitkäaikaisella, sitkeällä toiminnalla ja sitoutumisella kaikkien toimijoiden, jotka voivat vaikuttaa siihen: niin hallitukset, yritykset kuin yksityiset ihmisetkin.

Kaikki tämä antaa meille vahvan perustan päätellä, että muut ongelmat ihmisten mielessä eivät jätä julkista huolta ja sitoutumista ilmastonmuutokseen varjoonsa: nähtävissä on selkeä odotus pitkäaikaisesta merkityksellisestä sitoutumisesta, jota tarvitaan sen seurausten torjumiseen.

Alkuperäinen vuoden 2019 lopussa tehty raporttimme osoitti, että ilmastonmuutos on ohittanut huomattavan käännekohdan yhteiskunnassa. Se nähtiin silloin ihmiskunnan suurimpana ongelmana. Kuusi kuukautta myöhemmin olemme suorittaneet seurantatutkimuksen, jonka tarkoitus on auttaa meitä ymmärtämään, ovatko ilmastonmuutokseen liittyvät näkemykset muuttuneet ja jos ovat niin miten. Tässä asiakirjassa esitämme uusimman tutkimuksemme löydöt ja teemme joitakin vertailuja.

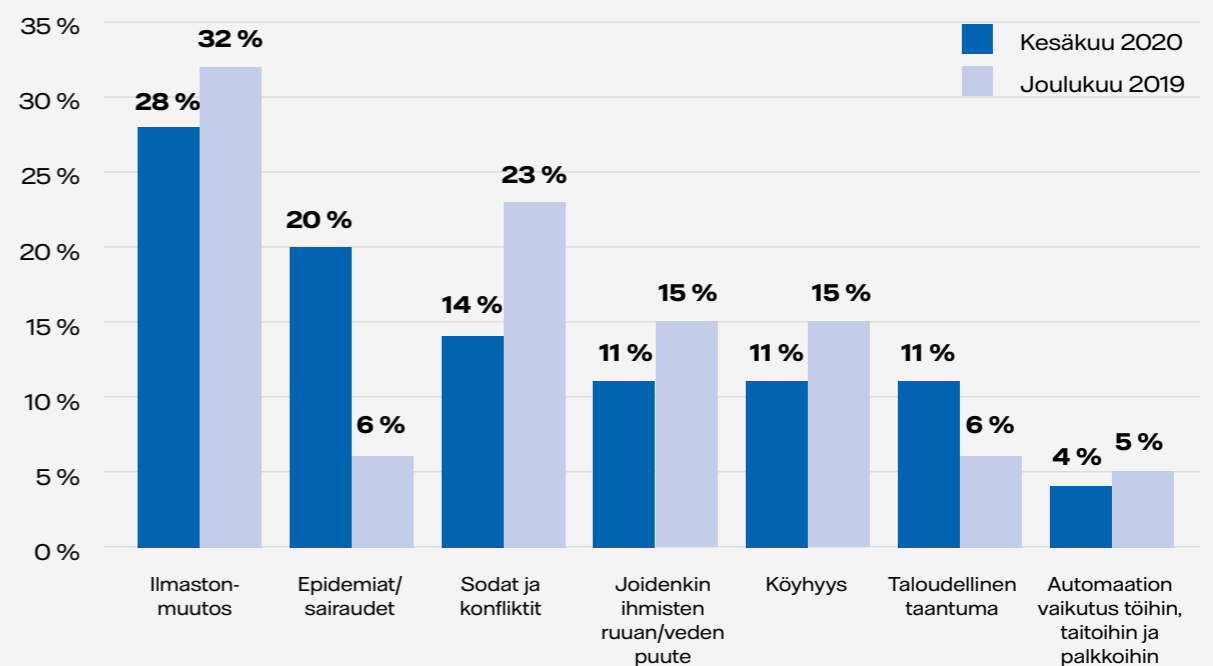
Tulokset ovat paljastavia. On selvää, että ihmisten toiminnasta johtuva planeettaamme kohdistuva negatiivinen vaikutus aiheuttaa vakavaa huolta: ilmastonmuutos on edelleen keskeisin ongelma jokaisessa tutkitussa seitsemässä maassa. Siihen liittyy myös suuri huoli, joka yhdistää kaikkia yli eri sosiaaliryhmien, sukupolvien ja rajojen. Näemme myös saman tunteiden monimuotoisen sekoituksen - ahdistus, suuttumus ja toivottomuus - dominoivan ihmisten tunteisiin pohjautuvaa vastausta. Tämä ei tarkoita, että asiat ovat pysyneet täysin staattisina, kun ajatellaan ihmisten prioriteetteja. Näemme toki muiden ongelmien, kuten epidemioiden ja taloudellisen taantuman, tulevan merkittävämmiksi.

Kun kuitenkin katsotaan ihmisten pitkäaikaisia huolenaiheita, ilmastonmuutos pysyy etualalla tärkeimpänä maailmanlaajuisena ongelmana, johon täytyy tarttua.

Lisäksi näemme erittäin vahvan vaatimuksen ilmastonmuutossitoutumusten jatkamisesta osana taloudellisen elvyttämisen jatkuvaa keskustelua Euroopassa. Tähän liittyy laajalle levinnyt pelko siitä, että osa tähän mennessä saavutetusta edistyksestä saattaa vaarantua lyhytaikaisten taloudellisten prioriteettien edessä.

Yleisesti ottaen löydökset osoittavat selkeän polun eteenpäin: sen joka säilyttää ilmastonmuutoksen hallitusten, yritysten ja yksilöiden agendojen yläpäässä. Tässä yhteydessä uskomme, että on tärkeämpää kuin koskaan aikaisemmin puhua erityisistä toimista tavoitteen saavuttamiseksi ja esitellä kiinnostavalla tavalla, miten muutos oikeaan suuntaan tapahtuu makrotasolla. Tämä palvelee muistutuksena meille kaikille, että voimme yhdessä edelleen innostaa muutosta ja uskoa, että edessä oleva ongelma on ratkaistavissa.

Keskeisimmät maailmanlaajuiset ongelmat: Joulukuu 2019 vs. kesäkuu 2020



Kuvio: Prosenttia vastaajista, jotka ovat valinneet kohdan "vakavimmaksi ongelmaksi" maailmassa tänä päivänä (kaikki vastaajat, kaikki maat)

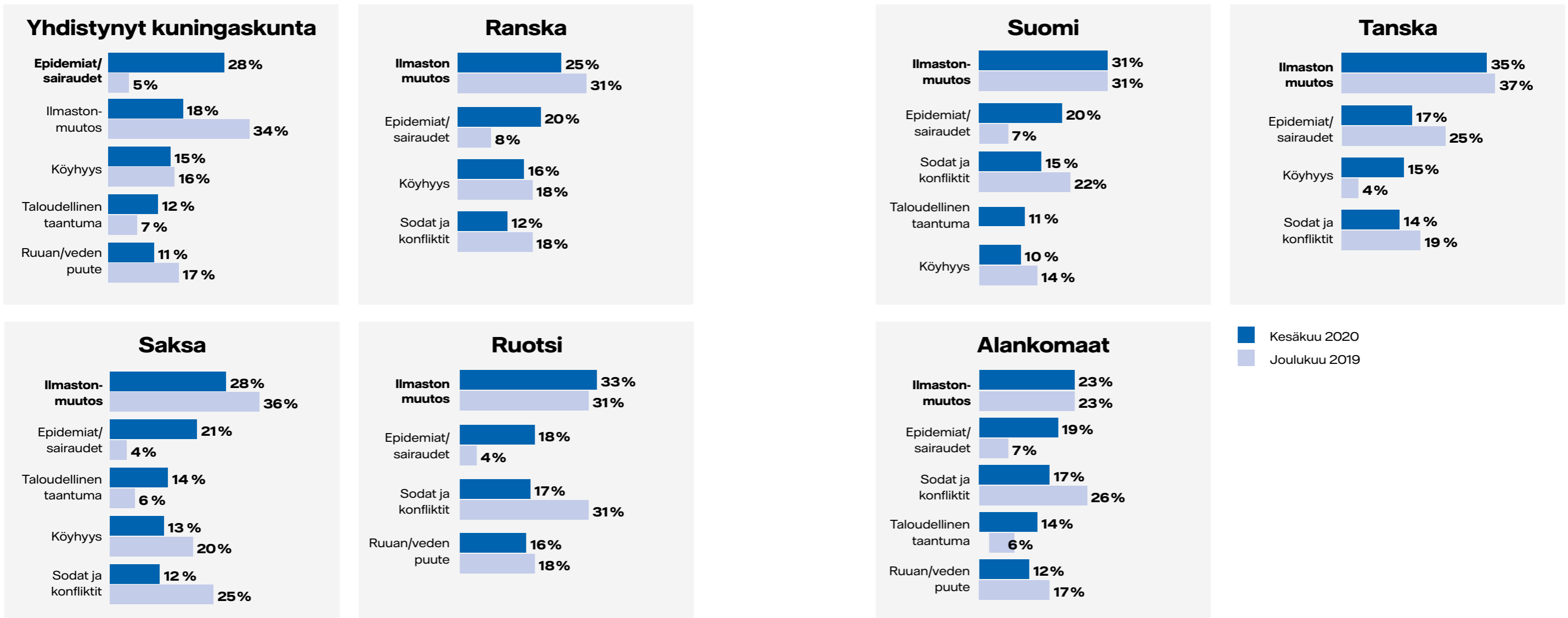
# Tulokset maittain

Tutkittaessa tuloksia maittain voi havaita mielenkiintoista vaihtelua. Näemme, että Yhdistynyt kuningaskunta on selkeä poikkeava havainto ja ainoa maa, jossa huoli epidemioista on ylittänyt ilmastonmuutoksen keskeisimpänä ongelmana. Vaikka kaikissa muissa maissa ilmastonmuutos on pysynyt tärkeysjärjestyksessä etusijalla, intensiteetti vaihtelee. Näemme esimerkiksi jonkin verran pudotusta vastaajien osuuksissa, jotka ovat osoittaneet sen olevan heidän

suurin huolenaiheensa Ranskassa (31 %:sta 25 %:iin) ja Saksassa (36 %:sta 28 %:iin). Joissakin muissa maissa tilanne on pysynyt vakaana (Suomi, Tanska, Alankomaat) ja Ruotsissa lukemat ovat hieman nousseet (31 %:sta 33 %:iin). Vaihtelu kuvastaa ehdottomasti erilaisia ilmastonmuutokseen kohdistuvia asenteita, mutta se kuvastaa mahdollisesti myös kansallisten prioriteettien monimutkaista vuorovaikutusta elpymissuunnitelmasta keskusteltaessa.



## Keskeisimmät maailmanlaajuiset ongelmat maittain



Kuvio: Prosenttia vastaajista, jotka ovat valinneet kohdan "keskeisimmäksi ongelmaksi" maittain. N=1018-1055 maata kohti (kaikki vastaajat)



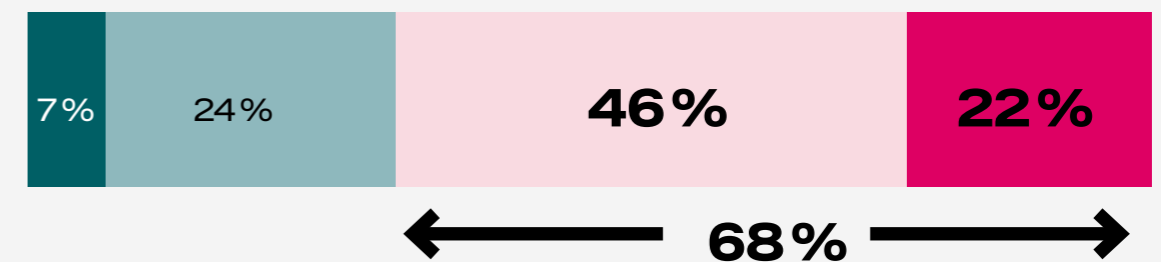
## Laajalle levinnyt huoli ilmastonmuutoksesta jatkuu

### ...ja siihen liittyy yleisluonteisempi huoli tulevaisuudesta kokonaisuutena

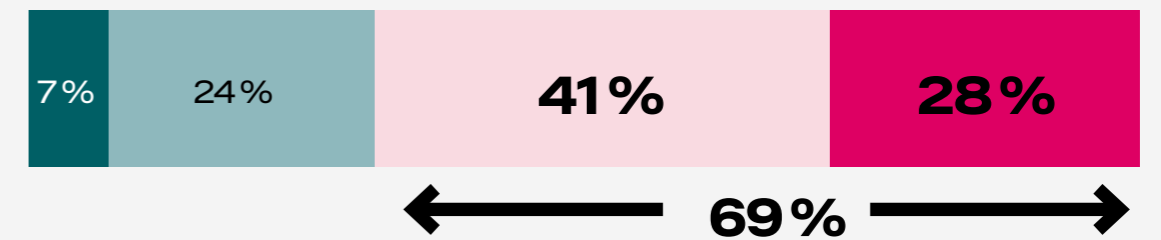
Halusimme tutkia alkuperäisessä tutkimuksessamme myös toista ulottuvuutta: Missä määrin yhteisymmärrys ongelman vakavuudesta voi muuntua laajalle levinneeksi huoleksi ilmastonmuutoksesta ja miten se vaikuttaa planeettaan kokonaisuutena ja välittömään ympäristöömme. Tällainen kysely oli erityisen tärkeää, kun otetaan huomioon viimeaikaiset raportit ja väittely nousevasta "ilmastoahdistuksen" ilmiöstä. American Psychological Association määritteli termin ensimmäisenä vuonna 2017 "krooniseksi ympäristön tuhoutumisen peloksi".

Huomaamme kuusi kuukautta myöhemmin, että huolestuneiden ihmisten osuus pysyy muuttumattomana: 69 % ihmisistä kuvaili olevansa "melko" tai "hyvin" huolissaan ilmastonmuutoksesta (verrattuna 68 %:iin joulukuussa 2018). Uskomme tämän olevan tärkeää, koska se osoittaa muidenkin kuin vain eurooppalaisten pitävän ilmastonmuutosta keskeisenä ongelmana ja että tällä on suora vaikutus tapaan, jolla he ajattelevat tulevaisuutta.

#### Huoli ilmastonmuutoksesta joulukuussa 2019



#### Huoli ilmastonmuutoksesta kesäkuussa 2020



■ Ei lainkaan huolissaan ■ Ei kovin huolissaan ■ Melko huolissaan ■ Hyvin huolissaan

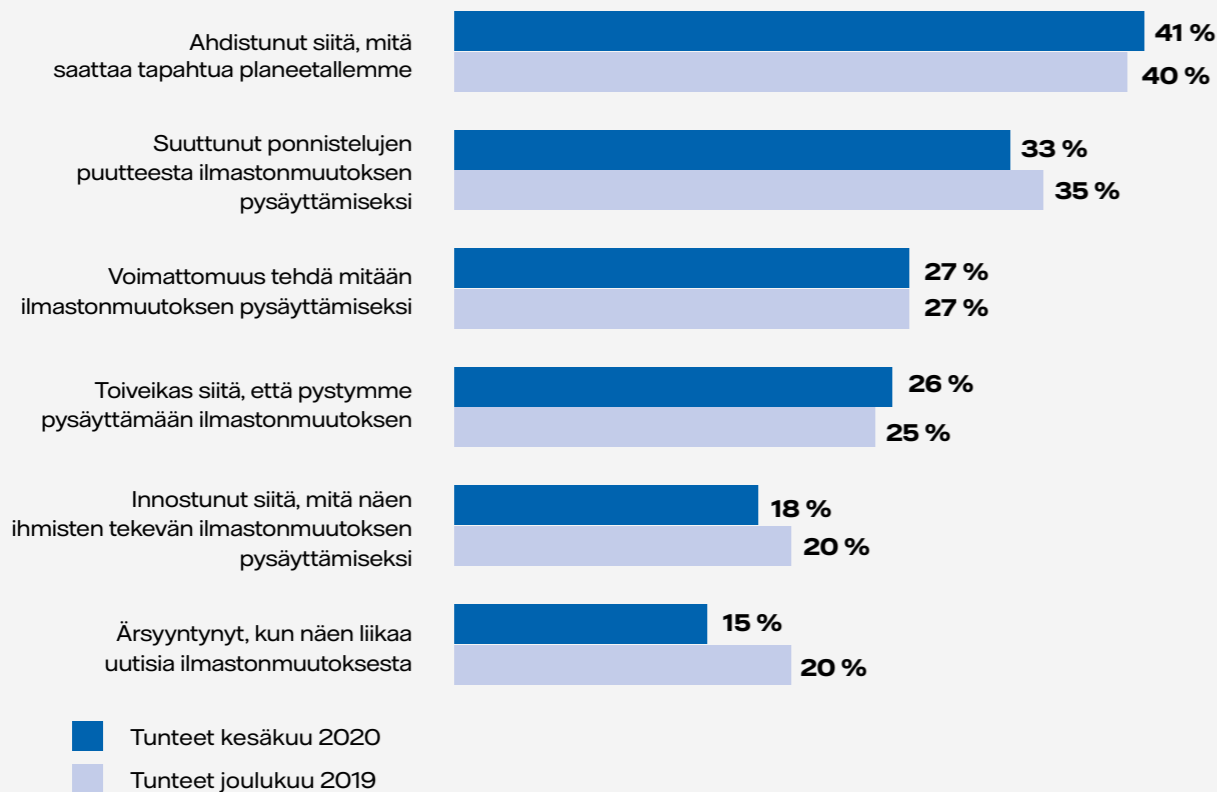
Kuvio: Huolestumisen taso ilmastonmuutoksesta. n=7220 (Kaikki vastaajat)

# Tunteet ilmastonmuutoksesta

Olemme myös tarkastelleet syvällisemmin ilmastonmuutokseen liittyvien tunteiden kysymystä määrittäksemme, onko tämä muuttunut viimeisten kuuden kuukauden aikana. Huomaamme, että samoin kuin yleinen huolen tuntu, aiheeseen liittyvät tunnereaktio on myös pysynyt vakaana. Näemme esimerkiksi, että 41 % vastaajista sanoo, että ilmastonmuutos sai heidät tuntemaan olonsa "ahdistuneeksi siitä, mitä saattaa tapahtua planeetallemme" (verrattuna 40 %:iin kuusi kuukautta sitten). Tämä on siis tavallisimmin tunnettu

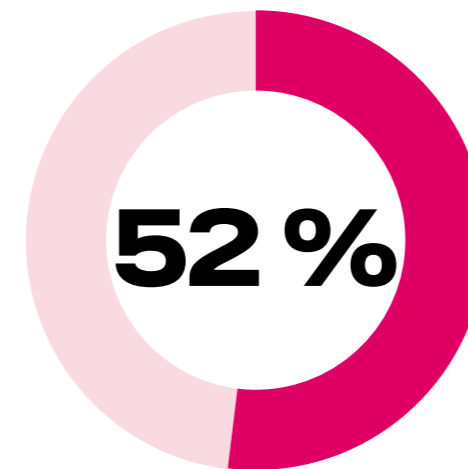
tunne. Muita tunteita ovat suuttumus "ponnistelujen puutteesta ilmastonmuutoksen pysäyttämiseksi" ja "voimattomuus tehdä mitään ilmastonmuutoksen pysäyttämiseksi" ovat pysyneet huomattavan vakaina. Positiivisemmassa mielessä myös niiden osuus, jotka raportoivat olevansa "toiveikkaita siitä, että pystymme pysäyttämään ilmastonmuutoksen" ja "innostuneita siitä, mitä näkevät ihmisten tekevän ilmastonmuutoksen pysäyttämiseksi", pysyy miltei muuttumattomana.

## Tunteet ilmastonmuutoskeskustelusta: Joulukuu 2019 vs. kesäkuu 2020



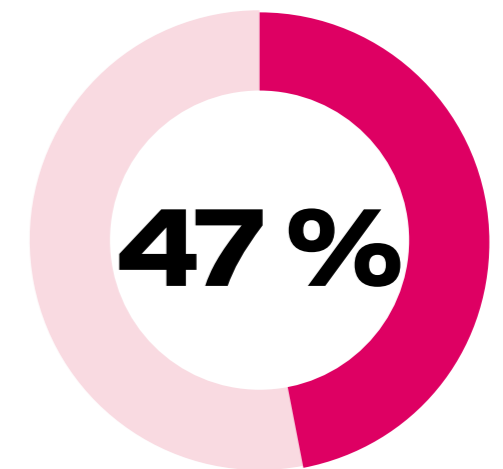
Kuvio: Prosenttia vastaajista, joilla on tiettyjä tunteita ilmastonmuutoksesta. n=7220 (kaikki vastaajat)

## % vastaajista sanoo, että he ovat huolissaan...

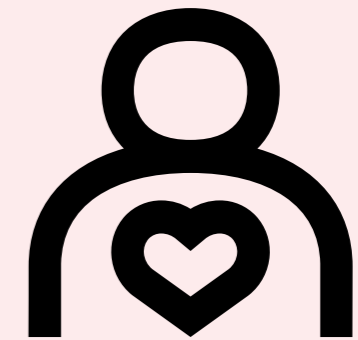


### ...ihmiskunnan tulevaisuudesta

Laajalle levinneen ilmastonmuutokseen liittyvän huolen ja monimuotoisen tunnereaktion lisäksi, joka näyttää pysyneen muuttumattomana viimeisten kuuden kuukauden aikana, olemme myös kysyneet viimeisimmässä tutkimuksessamme laajemmin ihmisten kokemista muista huolenaiheista. Nämä uudet tulokset paljastavat erittäin kokonaisvaltaisen laajemman epävarmuuden tunteen. Noin yksi kahdesta vastaajasta sanoo olevansa huolissaan ihmiskunnan tulevaisuudesta ja omasta henkilökohtaisesta tulevaisuudestaan. Vaikka emme voi verrata näitä tuloksia edellisen vertailukohdan kanssa, ne osoittavat kuitenkin yksiselitteisesti tänä päivänä vallalla olevan kokonaisvaltaisen huolentunteen. Se toimii kehyksenä joillekin konkreettisemmille huolille, joita ihmisille on ilmastonmuutoksen, epidemioiden, talouden taantumien ja muiden maailmanlaajusten ongelmien ympärillä.



### ...omasta henkilökohtaisesta tulevaisuudestaan

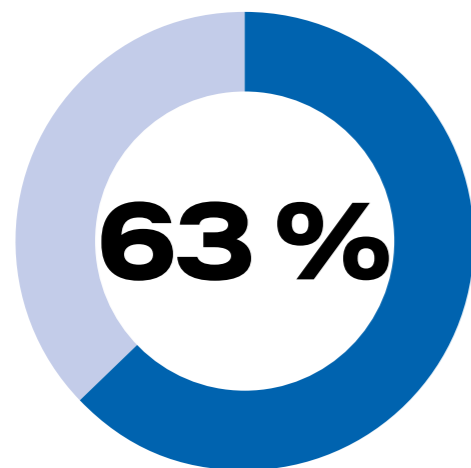


# Näkemyksiä talouden ja ilmastonmuutoksen välisestä tasapainosta

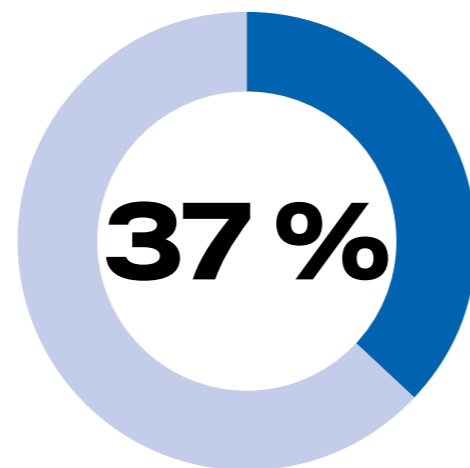
Yllä esitettyjen vertailevien tulosten lisäksi, jotka pyrkivät kuvaamaan ilmastonmuutokseen liittyvien asenteiden muutoksia viimeisten kuuden kuukauden aikana, halusimme myös kuvata ihmisten näkemyksiä käynnissä olevasta keskustelusta talous- ja ilmastoprioriteettien välisestä tasapainosta kansallisissa ja eurooppalaisissa elpymissuunnitelmissa.

Tutkimuksemme tulokset osoittavat, että kun vastaajia pyydetään painottamaan eri edessä olevia polkuja ja tekemään valinta, huomattava osa vastaajista kaikissa seitsemässä maassa vakuuttaa, että korkein prioriteetti tulisi antaa ilmastonmuutossitoumusten jatkamiselle (tai lisäämiselle), vaikka se hidastaisi taloutta. Uskomme, että tämä lähettää vahvan signaalin hallituksille ja yrityksille.

## Näkemyksiä talouden elpymissuunnitelmista



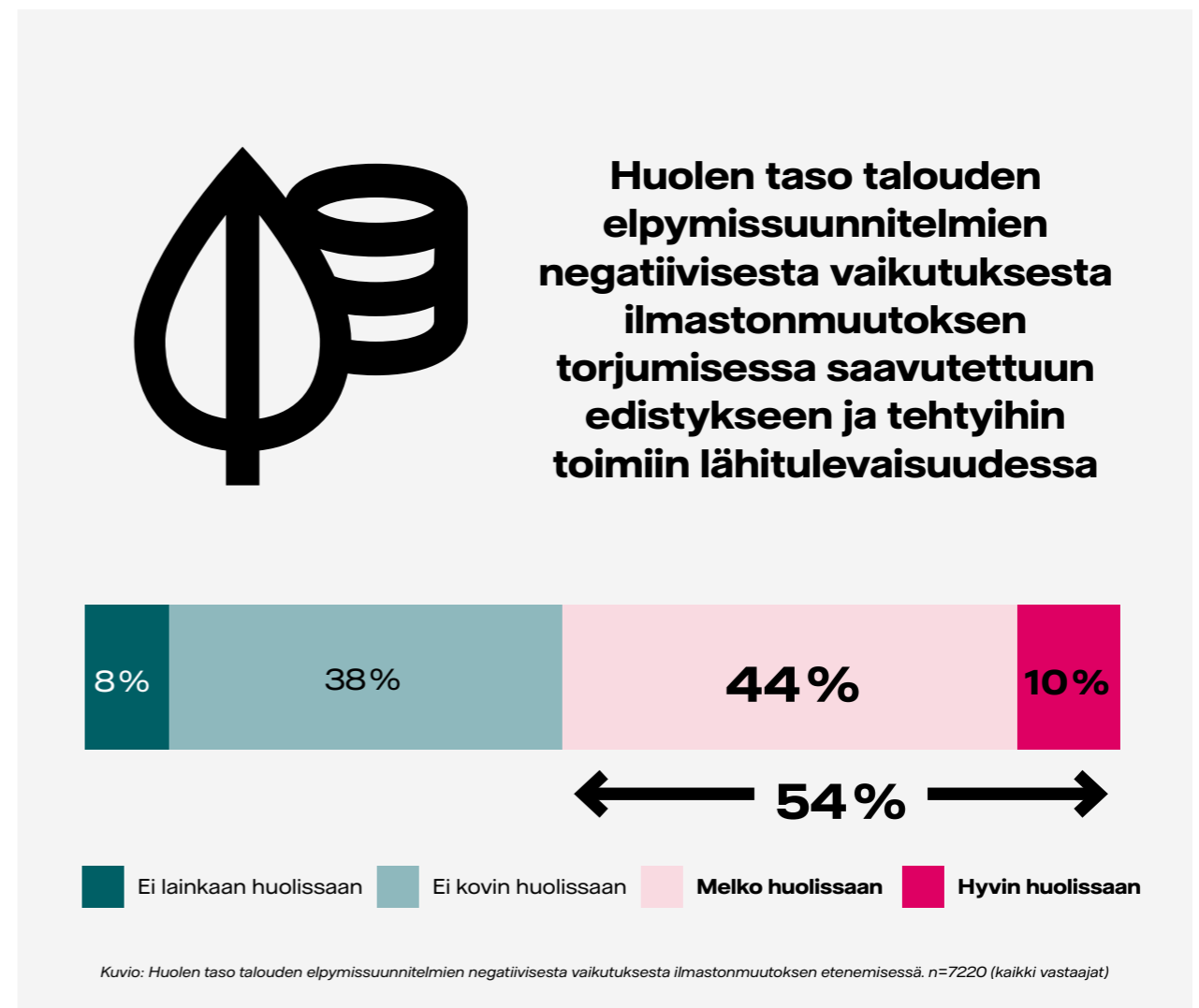
**Suurin prioriteetti tulisi antaa ilmastonmuutossitoumusten jatkamiselle (tai lisäämiselle), vaikka se hidastaisi taloutta**



**Suurin prioriteetti tulisi antaa lyhytaikaisille taloudellisille näkökohdille, kuten kasvu ja työpaikat, vaikka se haittaisi ilmastonmuutostoimia**

Alla olevassa kaaviossa näytetään lisäksi, että suurin osa vastaajista tutkituissa seitsemässä maassa on "melko" tai "hyvin" huolissaan talouden elpymissuunnitelmien negatiivisesta vaikutuksesta ilmastonmuutoksen torjumisessa saavutettuun edistykseen ja tehtyihin

toimiin lähitulevaisuudessa. Tämä lähettää vahvan signaalin tällaisten suunnitelmien laatimisesta vastuussa oleville, että mitään uhrauksia ei tulisi tehdä ilmastonmuutoksen torjumisessa lyhyen aikavälin taloudellisen hyödyn saavuttamiseksi.





# Näkyvimmmät toimijat ilmastonmuutostoiminnassa

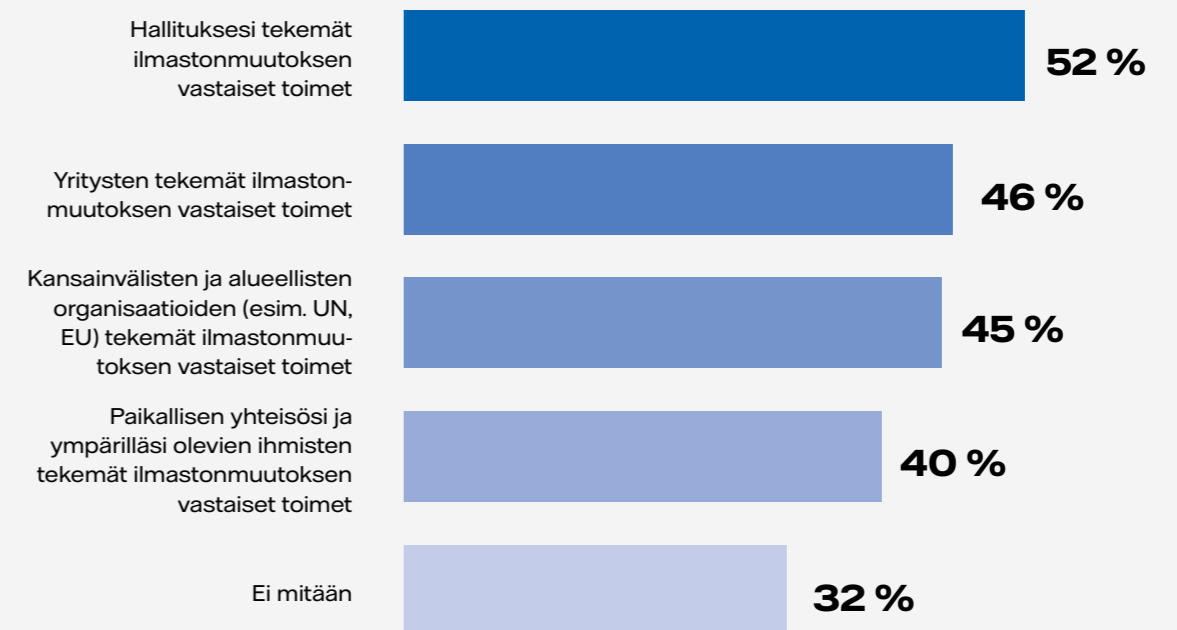
Lopuksi osana viimeisintä tutkimustamme halusimme ymmärtää, mitkä toimijat ovat näkyvimpiä ilmastonmuutoksen torjumisessa. Alkuperäinen raporttimme osoitti, että johtajuusesimerkeillä ilmastonmuutoksen torjunnassa – yrityksiltä, hallituksilta ja yksilöiltä – on mahdollisuus kannustaa yksilöitä toimintaan ja innostaa heitä toimimaan muiden tarjoamien esimerkkien mukaan. Uskomme siksi, että on tärkeää saada täsmällinen kuva siitä, missä määrin eri toimijoiden tekemät toimet ilmastonmuutoksen torjunnassa ovat saavuttaneet kansalaiset tutkituissa seitsemässä maassa.

organisaatioiden tekemiä toimia. Samaan aikaan voi kuitenkin todeta, että yksi kolmesta vastaajasta ei ole havainnut mitään toimia ilmastonmuutoksen torjunnassa. Tämä vaikuttaa siltä, että vielä on tilaa jakaa positiivisen edistymisen tarinoita. Hallitusten, kansainvälisten organisaatioiden ja yritysten, jotka ovat pystyneet kehittämään ja ottamaan käyttöön ympäristöystävällisiä toimia, ei tulisi olla vastahakoisia julistamaan toimiaan laajemmalla kansainvälisellä tasolla ja mediassa. Tämä voi auttaa osoittamaan, että aito päättäväisyys toimia voi vaikuttaa ilmastonmuutoksen hidastamiseen.

Tulokset osoittavat, että suurin osa vastaajista on havainnut hallitusten tekemiä toimia, seuraavaksi eniten yritysten sekä kansainvälisten ja alueellisten

## Näkyvimmmät toimijat

\*% vastaajista, jotka ovat nähneet tiettyjen toimijoiden toimintaa



Kuvio: % vastaajista sanoo, että he ovat nähneet toimia.